

ENERGIKLAGENÆVNETS AFGØRELSE
i sag om afslag på dispensation fra forblivelsespligt til Hyllinge-Menstrup
Kraftvarmeværker A.m.b.a.

Energiklagenævnet
NÆVNESEN HUS
Toldboden 2
8800 Viborg

Energiklagenævnet har modtaget en klage fra [XXX] (herefter klager) over Næstved Kommunes afgørelse om afslag på ansøgning om dispensation for forblivelsespligt til Hyllinge-Menstrup Kraftvarmeværker A.m.b.a. (herefter værket) for ejendommen beliggende [XXX], 4700 Næstved.

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37 79 55 26
EAN nr. 5798000026070
ekn@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

Energiklagenævnet stadfæster Næstved Kommunes afgørelse.

1. Klagen til Energiklagenævnet

Energiklagenævnet modtog den 7. januar 2019 klagen over Næstved Kommunes afgørelse af 18. december 2018.

Sagen drejer sig om, hvorvidt Næstved Kommunes afgørelse er i overensstemmelse med reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen.¹

2. Sagens oplysninger

Der er forblivelsespligt for eksisterende bebyggelse i værkets forsyningsområde, hvor klagers ejendom er beliggende. Forblivelsespligten følger af et projektforslag, som blev godkendt af byrådet i Næstved Kommune den 22. maj 2001.

Ejendommen var på daværende tidspunkt ejet af klagers far [XXX].

Forblivelsespligten for klagers ejendom har været genstand for flere tidligere klagesager i Næstved Kommune og i Energiklagenævnet.

Det er således oplyst under sagen, at klagers far inden afgørelsen om pålæg af forblivelsespligt for den i sagen omhandlede ejendom havde rettet henvendelse til kommunen og gjort indsigelse over, at ejendommen blev pålagt forblivelsespligt, idet det bl.a. blev anført, at forsyningen til ejendommen var blevet afbrudt.

¹ Bekendtgørelse nr. 904 af 24. juni 2016 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg.

Næstved Kommune traf den 15. juni 2001 afgørelse om, at der ikke var grundlag for at fritage ejendommen for forblivelsespligt. Den omstændighed, at værket havde afbrudt forsyningen af fjernvarme til ejendommen på grund af manglende betaling, kunne ikke føre til, at der var grundlag for at fritage ejendommen for forblivelsespligten. Denne afgørelse blev ikke påklaget inden for klagefristen.

Den 5. september 2001 rettede klagers far herefter henvendelse til Næstved Kommune, hvor han anmodede om at få sagen genoptaget. Næstved Kommune traf den 26. september 2001 afgørelse om, at der ikke var grundlag for at genoptage sagen, hvilket blev stadfæstet af Energiklagenævnet ved afgørelse af 22. marts 2004.²

Det er oplyst, at klager erhvervede ejendommen i 2008.

Energiklagenævnet modtog den 26. januar 2016 en klage over Næstved Kommunes afgørelse af 15. juni 2001 om pålæg af forblivelsespligt. Energiklagenævnet afviste ved afgørelse af 15. april 2016 at behandle denne klage, idet klagefristen var overskredet.³

Klager anmodede herefter ved henvendelse af 22. august 2018 Energiklagenævnet om at genoptage nævnets afgørelse af 15. april 2016, hvilket nævnet afviste ved afgørelse af 28. september 2018.⁴

Klager ansøgte efterfølgende den 19. november 2018 Næstved Kommune om dispensation for forblivelsespligten, idet klager ikke ønskede at betale bidrag til den kollektive varmforsyning.

Næstved Kommune traf den 18. december 2018 afgørelse, som er genstand for nærværende sag ved Energiklagenævnet, om afslag på dispensation for forblivelsespligten. Kommunen lagde i afgørelsen vægt på hensynet til den kollektive forsyning. Den omstændighed, at ejendommens nuværende varmesystem baseret på vedvarende energi udgør mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning, kunne over for hensynet til den kollektive forsyning ikke føre til, at der kunne meddeles dispensation.

Kommunen har endvidere anført, at der ikke er hjemmel til at meddele dispensation, uanset om ejendommen har et et- eller tostrengt varmesystem, at der ikke er krav om, at klager skal etablere en fødeledning fra klagers ejendom til forsyningsledningen, og at forblivelsespligten er tinglyst på ejendommen. Kommunen har endvidere vejledt om, at klager kan søge om dispensation, hvis klager ikke er i stand til at betale de faste afgifter til værket, og at klager skal fremsende nærmere udspecificeret dokumentation herfor.

² Den tidligere afgørelse er behandlet under j.nr. 21-7 og kan findes på hjemmesiden www.naevneneshus.dk under menupunktet Nævne > Energiklagenævnet > Tidligere afgørelser.

³ Denne afgørelse er behandlet af Energiklagenævnet under j.nr. 1021-16-4

⁴ Afgørelsen er behandlet af Energiklagenævnet under j.nr. 18/06730

3. Klagers bemærkninger

Klager ønsker at opnå dispensation for forblivelsespligten, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1.

Til støtte for klagen har klager anført følgende synspunkter:

- Det fremgår ikke af afgørelsen, at kompetencen til at træffe afgørelse i sager om dispensation for forblivelsespligten er delegeret til Center for Plan og Miljø, og det er derfor ikke muligt for klager at vurdere, om afgørelsen er truffet af rette myndighed.
- Klagers ejendom har været frakoblet fjernvarme siden den 24. august 2000, og ejendommen kunne derfor ikke pålægges forblivelsespligt i 2001. Kommunen har ikke i forbindelse med, at der blev truffet afgørelse om forblivelsespligt, undersøgt, om ejendommen rent fysisk var tilsluttet fjernvarme. Det er kun ejendomme, som var tilkoblet fjernvarme på afgørelsestidspunktet, som kan pålægges forblivelsespligt.
- Kommunen har bevidst undladt at vejlede og rådgive om betingelserne for at opnå fritagelse eller dispensation i medfør af tilslutningsbekendtgørelsens bestemmelser, hvilket er i strid med forvaltningslovens § 7.
- Klager har efter afgørelsen om pålæg af forblivelsespligt installeret en luft/luft varmepumpe, som opvarmer ejendommen med CO₂-neutral varme.
- Det er ikke et lovligt eller sagligt hensyn at lægge vægt på værkets økonomi som begrundelse for at meddele afslag.
- Kommunen forfølger en usaglig interesse ved at forsøge at sikre, at kommunens kautionsforpligtelse over for værket ikke bliver udløst. Kommunen er inhabil, hvis der bliver taget hensyn til kommunens økonomiske interesser.

4. Næstved Kommunes bemærkninger

Næstved Kommune er fremkommet med følgende bemærkninger til klagen:

- Kommunen har oplyst, at afgørelser inden for varmeområdet er delegeret af Teknisk Udvalg til Center for Plan og Miljø. Center for Plan og Miljø har derfor haft kompetence til at træffe afgørelse i sagen.
- I forhold til klagers synspunkt om, at betingelserne for at pålægge ejendommen tilslutningspligt i 2001 ikke var til stede, idet klagers ejendom ikke var tilkoblet fjernvarmen, anfører kommunen, at klagers ejendom figurerer på bilag 1 i projektforslaget. Kommunen har endvidere henvist til Energiklagenævnets tidligere afgørelser af 22. marts 2004, 15. april 2016 og 28. september 2018 vedrørende klagers ejendom.

- Kommunen har fremlagt e-mail af 17. maj 2018, som viser, at kommunen har vejledt klager om muligheden for at søge om dispensation for forblivelsespligten.
- Kommunen er berettiget til at lade hensynet til den kollektive varmesforsyning indgå i vurderingen af, om der kan gives dispensation for forblivelsespligten.
- Kommunen har pligt til at drage omsorg for den kollektive forsyning, og kommunen stiller kommunegaranterede lån til rådighed for de kollektive forsyningsvirksomheder. Hvis en forsyningsvirksomhed, der har fået et lån, går konkurs, er det for a.m.b.a.-selskaber andelshaverne, der i fællesskab skal indfri det kommunegaranterede lån. Der er derfor ikke tale om, at kommunen beskytter sin egen økonomiske interesse med afgørelsen om forblivelsespligt.
- Det er kommunens opfattelse, at kommunen har iagttaget de gældende regler, og at kommunen ikke var inhabil ved afgørelsen.

5. Retsgrundlaget

Retsgrundlaget fremgår af bilag til denne afgørelse.

6. Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Det er en forudsætning for, at kommunalbestyrelsen kan give dispensation efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, at ejendommen er pålagt tilslutnings- eller forblivelsespligt.

I forbindelse med klager over afslag på dispensation foretager Energiklagenævnet ikke en egentlig vurdering af den forudsætningsvist pålagte tilslutnings- eller forblivelsespligt. Baggrunden herfor er, at fristen for at klage over det oprindelige pålæg om tilslutnings- eller forblivelsespligt begyndte at løbe, da afgørelsen blev meddelt ejeren af den pågældende ejendom. Klagefristen på fire uger vil derfor i mange tilfælde være udløbet, når Energiklagenævnet behandler en sag om afslag på dispensation.

Energiklagenævnet påser dog i sådanne sager, om en kommunes afgørelse om pålæg af tilslutnings- eller forblivelsespligt, på baggrund af oplysningerne i den konkrete sag, må anses for at være blevet meddelt behørigt til den nuværende eller en tidligere ejer af ejendommen. Energiklagenævnet påser endvidere, at afgørelsen indeholder en behørig klagevejledning, samt at afgørelsen ikke lider af en væsentlig mangel, herunder for så vidt angår kommunens begrundelse for afgørelsen, som kan gøre, at klagefristen må anses for suspenderet.

Det fremgår af sagens materiale, at forblivelsespligten for klagers ejendom har baggrund i et af værket indsendt projektforslag om påbud af forblivelsespligt, som er godkendt af byrådet i Næstved Kommune den 22. maj 2001, og som er meddelt ejerne af de berørte ejendomme ved skrivelse af 15. juni 2001.

Næstved Kommune er ikke i besiddelse af adresserede afgørelser om meddelelse af forblivelsespligt til de berørte ejendomsjere. Næstved Kommune har fremsendt en uadresseret afgørelse om meddelelse af forblivelsespligt af 15. juni 2001. Afgørelsen indeholder en klagevejledning og lider ikke af en væsentlig begrundelsesmangel, der medfører, at klagefristen suspenderes.

På baggrund af ovenstående er det Energiklagenævnets vurdering, at kommunens afgørelse om pålæg af forblivelsespligt på baggrund af oplysningerne i den konkrete sag, må anses for at være blevet meddelt behørigt til den tidligere ejer af ejendommen.

Energiklagenævnet lægger herefter til grund, at klagers ejendom er pålagt forblivelsespligt.

Det fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde efter ansøgning kan beslutte, at ny eller eksisterende bebyggelse, der er pålagt tilslutnings- eller forblivelsespligt, skal fritages for pligten, ligesom der i særlige tilfælde kan meddeles forlængelse af tilslutningsfristen i medfør af tilslutningsbekendtgørelsens § 10.

Energiklagenævnet bemærker hertil, at kompetencen til at meddele dispensation efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, tilkommer kommunalbestyrelsen. Kompetencen kan dog delegeres fra kommunalbestyrelsen til kommunens administration efter de almindelige forvaltningsretlige regler om lovlig delegation.

På baggrund af kommunens oplysninger til Energiklagenævnet lægger Energiklagenævnet til grund, at beslutningskompetencen i sager om dispensation efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, er delegeret til den kommunale forvaltning, Center for Plan og Miljø, der således på kommunens vegne træffer afgørelse i denne type sager.

Nævnet fortolker efter praksis tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, således, at de hensyn, der efter tilslutningsbekendtgørelsens § 15 kan føre til, at en ejendom ikke kan kræves tilsluttet, som udgangspunkt kan indgå i vurderingen af, om der foreligger et sådant særligt tilfælde, der kan føre til, at ejeren af en ejendom, som er pålagt forblivelsespligt, kan opnå dispensation efter § 17, stk. 1.

Tilslutningsbekendtgørelsens § 15 beskriver hvilke kategorier af eksisterende bebyggelse, som ikke kan kræves tilsluttet et fjernvarmeanlæg. Det gælder f.eks. bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg som eksempelvis solvarmeanlæg og træfyr. Installering af et vedvarende energianlæg i en ejendom, der allerede er pålagt tilslutningspligt, kan ikke i sig selv medføre, at ejeren kan kræve sig fritaget for forblivelsespligten, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 16.

Klager har ikke noget retskrav på at få en dispensation efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, og kommunalbestyrelsen er tillagt et vidt skøn ved

vurderingen af, om der bør meddeles dispensation. Kommunalbestyrelsen kan lægge vægt på hensynene i tilslutningsbekendtgørelsens § 15 samt andre saglige og lovlige kriterier. Kommunalbestyrelsen kan blandt andet inddrage lokale forhold, herunder miljøforhold og hensynet til det pågældende værks økonomi. Kommunalbestyrelsen skal dog ved hver enkelt dispensationssag foretage en konkret vurdering af sagens forhold.

Næstved Kommune har ved den påklagede afgørelse lagt vægt på hensynet til den kollektive forsyning. Næstved Kommune har endvidere lagt vægt, at der ikke er grundlag for at meddele dispensation uanset, om ejendommen har et et- eller to strenget varmesystem, ligesom kommunen har lagt vægt på, at forblivelsespligten er tinglyst på ejendommen.

Det er Energiklagenævnets vurdering, at Næstved Kommune har inddraget saglige og lovlige kriterier ved den konkrete vurdering af, om der bør meddeles klager dispensation. Energiklagenævnet finder således, at den af Næstved Kommune udøvede skønsmæssige vurdering falder inden for rammerne af Næstved Kommunes skønsmæssige ramme. På den baggrund finder Energiklagenævnet, at Næstved Kommunes afgørelse er i overensstemmelse med tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1.

Det af klager i øvrigt anførte kan ikke føre til et andet resultat.

Energiklagenævnet stadfæster derfor Næstved Kommunes afgørelse.

7. Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet stadfæster Næstved Kommunes afgørelse af 18. december 2018.

Afgørelsen er truffet i henhold til tilslutningsbekendtgørelsens § 22, stk. 1, jf. § 26, stk. 1, i varmemforsyningsloven.⁵

Energiklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Afgørelsen er truffet af Energiklagenævnets formand i henhold til punkt 1 i formandsbemyndigelsen af 30. november 2009 efter varmemforsyningsloven.⁶

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om varmemforsyning eller de regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentliggjort bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. varmemforsyningslovens § 26, stk. 4.

Afgørelsen offentliggøres på hjemmesiden www.naevneneshus.dk under me-

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 120 af 6. februar 2020 af lov om varmemforsyning.

⁶ Formandsbemyndigelsen er offentliggjort på hjemmesiden www.naevneneshus.dk

nupunktet Nævnene > Energiklagenævnet > Tidligere afgørelser i anonymiseret form under iagttagelse af persondatalovens bestemmelser.

På nævnets vegne

Peter Ulrik Urskov
Nævnsformand

Clara Agnes Trolle Mikkelsen
Specialkonsulent

Afgørelsen er sendt til:

[XXX]

Næstved Kommune

Hyllinge-Menstrup Kraftvarmeværker A.m.b.a.

Bilag

Uddrag af bekendtgørelse nr. 904 af 24. juni 2016 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg:

”(…)

§ 15. Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt:

- 1) Bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssig bekostelig.
- 2) Bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg, som eksempelvis solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, brintanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyr eller halmfyr, og hvor anlæget - eller anlæggene tilsammen - efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.
- 3) Bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter kommunalbestyrelsens skøn dækker mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.
- 4) Bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække.
- 5) Bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen.
- 6) Eksisterende lavenergibygninger, jf. § 1, nr. 5.

Stk. 2. Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke pålægges forblivelsespligt:

- 1) Bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg, som eksempelvis solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, brintanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyr eller halmfyr, og hvor anlæget - eller anlæggene tilsammen - efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.
- 2) Bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter kommunalbestyrelsens skøn dækker mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.
- 3) Bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen.
- 4) Eksisterende lavenergibygninger, jf. § 1, nr. 5.

§ 16. Ejere af ejendomme, der er pålagt tilslutningspligt eller forblivelsespligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan ikke senere kræve sig fritaget for pligten under henvisning til bestemmelserne i § 15, jf. dog § 17, stk. 1.

§ 17. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde efter ansøgning beslutte, at ny eller eksisterende bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt eller forblivelsespligt, skal fritages for pligten, ligesom der i særlige tilfælde kan meddeles forlængelse af tilslutningsfristen, jf. § 10.

(...)”